

II

(Akty, których publikacja nie jest obowiązkowa)

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 17 grudnia 2002 r.

w sprawie postępowania na podstawie art 65 Traktatu EWWiS prowadzonego przeciwko Alfa Acciai S.p.A., Feralpi Siderurgica S.p.A., Ferriere Nord S.p.A., IRO Industrie Riunite Odolesi S.p.A., Leali S.p.A., Acciaierie e Ferriere Leali Luigi S.p.A. w likwidacji, Lucchini S.p.A., Siderpotenza S.p.A., Riva Acciaio S.p.A., Valsabbia Investimenti S.p.A., Ferriera Valsabbia S.p.A. oraz zrzeszeniu przedsiębiorców Federacciai, Federacji Hut Włoskich

(sprawa C.37.956 – Pręty zbrojeniowe okrągłe)

(notyfikowana jako dokument nr C(2002) 5807)

(2006/894/WE)

(WYŁĄCZNIE WŁOSKA WERSJA JĘZYKOWA JEST AUTENTYCZNA)

W dniu 17 grudnia 2002 r. Komisja przyjęła decyzję w sprawie postępowania wszczętego na podstawie artykułu 65 traktatu EWWiS. Zgodnie z art. 30 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzania w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu ⁽¹⁾, w niniejszym obwieszczeniu Komisja publikuje tożsamość zainteresowanych stron oraz główną treść decyzji, w tym także informację o nałożonych karach, uwzględniając uzasadniony interes przedsiębiorstw w zakresie ochrony tajemnicy handlowej. Jawna wersja pełnej treści decyzji dostępna jest w języku oryginału oraz w językach roboczych Komisji na stronie internetowej Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji, pod następującym adresem: http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html.

I. OPIS NARUSZENIA

Ustalenie odpowiedzialności

Adresaci i charakter naruszenia

- (1) Adresatami decyzji są: Alfa Acciai S.p.A., Feralpi Siderurgica S.p.A., Ferriere Nord S.p.A., IRO Industrie Riunite Odolesi S.p.A., Leali S.p.A., Acciaierie e Ferriere Leali Luigi S.p.A. w likwidacji, Lucchini S.p.A., Siderpotenza S.p.A., Riva Acciaio S.p.A., Valsabbia Investimenti S.p.A., Ferriera Valsabbia S.p.A. oraz zrzeszenie przedsiębiorców Federacciai, Federacja Hut Włoskich.
- (2) Adresaci uczestniczyli w jednym, złożonym i trwającym dłuższy czas czynnie naruszenia przepisów artykułu 65, ust. 1, traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali (w dalszej części zwanego „traktatem”), polegającym na i skutkującym uzgadnianiem cen, w zależności od którego dopuszczano się także ograniczania oraz kontroli wielkości produkcji i sprzedaży na włoskim rynku prętów zbrojeniowych okrągłych w kręgach i prostych.
- (3) Jeżeli chodzi o adresata, spółkę Alfa Acciai S.p.A., jest ona przedsiębiorstwem, któremu należy przypisywać odpowiedzialność nie tylko za działania Alfa Acciai S.p.A., ale także za działania Acciaieria Megara S.p.A. (od 1996r.), Alfa Acciai S.R.L. (przed 1996 r.) oraz Acciaierie di Sicilia S.p.A..
- (4) Jeżeli chodzi o adresata, spółkę Feralpi Siderurgica S.p.A., jest ona przedsiębiorstwem, któremu należy przypisywać odpowiedzialność nie tylko za działania obecnej Feralpi Siderurgica S.p.A., ale także za działania Feralpi Siderurgica S.R.L. (od 1990 r.) oraz poprzedniej Feralpi Siderurgica S.p.A..
- (5) Jeżeli chodzi o adresatów, spółki Leali S.p.A. i Acciaierie e Ferriere Leali Luigi S.p.A. w likwidacji, są one przedsiębiorstwami, którym należy przypisywać odpowiedzialność nie tylko za działania Leali S.p.A. oraz Acciaierie e Ferriere Leali Luigi S.p.A. w likwidacji, ale także za działania Acciaierie e Ferriere Leali Luigi S.p.A. (do listopada 1998 r.), której to spółki są następcami prawnymi. Po tej dacie Leali S.p.A. jest jedynym podmiotem odpowiedzialnym za zakwestionowane działania.

⁽¹⁾ Dz. U. L 1 z 4.1.2003, str. 1.

- (6) Jeżeli chodzi o adresatów, spółki Lucchini S.p.A. i Siderpotenza S.p.A., są one przedsiębiorstwami, którym należy przypisywać odpowiedzialność nie tylko za działania Lucchini S.p.A. i della Siderpotenza S.p.A., ale także za działania przedsiębiorstwa wspólnego Siderpotenza S.p.A. (do 1991 r.) oraz Lucchini Siderurgica S.p.A. (do końca 1997 r.).
- (7) Jeżeli chodzi o adresata, spółkę Riva S.p.A., jest ona utożsamiana z przedsiębiorstwem, któremu należy przypisywać odpowiedzialność nie tylko za działania Riva S.p.A., ale także za działania Fire Finanziaria S.p.A., Riva Prodotti Siderurgici S.p.A., Acciaierie e Ferriere di Galta-rossa S.p.A. oraz Acciaierie del Tanaro S.p.A..
- (8) Jeżeli chodzi o adresatów, spółki Valsabbia Investimenti S.p.A. i Ferriera Valsabbia S.p.A., są one przedsiębiorstwami, którym należy przypisywać odpowiedzialność nie tylko za działania Valsabbia Investimenti S.p.A. i Ferriera Valsabbia S.p.A., ale także za działania byłej Ferriera Valsabbia S.p.A. (do 2000 r.) i jeszcze wcześniejszej Ferriera Valsabbia S.p.A. (do 1990 r.).
- (9) Jeżeli chodzi o pozostałych adresatów decyzji, są nimi wskazane przedsiębiorstwa i zrzeszenie, jak również wskazane osoby prawne noszące tę samą nazwę, działające na rynku prętów zbrojeniowych, od początku trwania naruszenia (od 1993 r. w przypadku Ferriere Nord S.p.A.).

Czas trwania naruszenia

- (10) Przedsiębiorstwa dopuszczały się czynu naruszenia przepisów przynajmniej w poniżej wyszczególnionych okresach:

Alfa Acciai SpA, od dnia 6 grudnia 1989 r. do dnia 4 lipca 2000 r.;

Feralpi Siderurgica SpA, od dnia 6 grudnia 1989 r. do dnia 27 czerwca 2000 r.,

Ferriere Nord SpA, od dnia 1 kwietnia 1993 r. do dnia 4 lipca 2000 r.;

IRO Industrie Riunite Odolesi SpA, od dnia 6 grudnia 1989 r. do dnia 27 czerwca 2000 r.;

Leali SpA oraz Acciaierie e Ferriere Leali Luigi SpA w likwidacji, od dnia 6 grudnia 1989 r. do dnia 27 czerwca 2000 r.;

Lucchini SpA/Siderpotenza SpA, od dnia 6 grudnia 1989 r. do dnia 27 czerwca 2000 r.;

Riva SpA, od dnia 6 grudnia 1989 r. do dnia 27 czerwca 2000 r.;

Ferriera Valsabbia SpA oraz Valsabbia Investimenti SpA, od dnia 6 grudnia 1989 r. do dnia 27 czerwca 2000 r.;

Federacciai, Federacja Hut Włoskich, od dnia 6 grudnia 1989 r. do dnia 24 lipca 1998 r.

Rynek prętów zbrojeniowych okrągłych

- (11) Pręty zbrojeniowe okrągłe to wyroby stalowe walcowane na gorąco, w kręgach lub proste, o średnicy 5 mm lub większej, o powierzchni gładkiej, matowej lub żebrowanej, przeznaczone do wykonywania zbrojeń konstrukcji betonowych. Tradycyjną formą, w jakiej dostarczany jest ten materiał, są okrągłe proste pręty (walcowane na gorąco na walcowni prętów). Pręty mogą mieć długość 12, 6, 14 lub, rzadziej, 18 metrów.
- (12) Pręty zbrojeniowe w kręgach mają postać zwojów/szpuł, z których użytkownik rozprostowuje i tnie pręty na żadaną długość. Cena prętów w kręgach jest zwykle trochę wyższa od prętów prostych, jednak dąży do wyrównania się z ceną prętów prostych.
- (13) Wszystkie powyższe rodzaje prętów zbrojeniowych wytwarzane są w przekroju okrągłym o różnych średnicach, uzależnionych od przeznaczenia konstrukcyjnego i wahających się od 5 do 40 mm. Pręty zbrojeniowe w kręgach nie przekraczają średnicy 16 mm. Od rozmiaru średnicy wyrobu uzależniona jest dodatkowa cena (tzw. „dodatek wymiarowy”), która zwiększa cenę podstawową prętów.
- (14) Pręty znajdują zastosowanie przede wszystkim w budownictwie, do wzmacniania konstrukcji.
- (15) Spośród piętnastu krajów członkowskich Unii Europejskiej największym producentem prętów zbrojeniowych są Włochy. Wartość sprzedaży prętów zbrojeniowych okrągłych, osiągnięta przez firmy włoskie, będące adresatami niniejszej decyzji, a obejmujących pod koniec okresu trwania przedmiotowego czynu 80 % rynku włoskiego, wyniosła w okresie 2000-2001 około 900 mln euro.

Działanie zмовy

- (16) Federacciai oraz inne współdziałające w tym zrzeszeniu przedsiębiorstwa postanowiły i wdrożyły w życie, przynajmniej od końca 1989 roku, jednolicie ustalone ceny „dodatków wymiarowych” za pręty zbrojeniowe we Włoszech. Począwszy od kwietnia 1992 r. przedsiębiorcy, przy wsparciu Federacciai, rozszerzyli swoje ustalenia i uzgodnienia cenowe, obejmując nimi także cenę podstawową prętów zbrojeniowych we Włoszech. Od tego czasu do września 1995 r. zmowę rozszerzono również o uzgadnianie terminów płatności.
- (17) Przynajmniej od końca 1994 r. zrzeszenie Federacciai w sposób regularny prowadziło działalność organizacyjną, zarówno w zakresie cen, jak i ilości produkcji i sprzedaży prętów zbrojeniowych.
- (18) Od 1995 r. uczestnicy zмовy rozpoczęli uzgadnianie obniżki i kontroli wielkości produkcji i sprzedaży w dążeniu do zmniejszenia ilości prętów zbrojeniowych wprowadzanych na rynek. Część producentów wprowadziła system wzajemnej, wielostronnej, bardziej dokładnej i regularnej kontroli ilości wyrobów produkowanych i sprzedawanych przez poszczególne przedsiębiorstwa.
- (19) Komisja nie dysponuje wystarczającymi informacjami, aby udowodnić istnienie naruszenia zasad wolnej konkurencji w okresie po 4 lipca 2000 r. Należy uściślić, że nie twierdzi się, iż wszystkie przedsiębiorstwa brały z pewnością udział

we wszystkich opisywanych tu działaniach oraz że niektóre z nich uczestniczyły w nich przez okres krótszy.

II. GRZYWNY

Podstawowy wymiar kary

- (20) Naruszenie polega na stworzeniu zмовы, jednej, złożonej i trwającej w czasie, której przedmiotem było ustalanie cen oraz ograniczanie i kontrola wielkości produkcji i sprzedaży, co ze swej natury stanowi rażące naruszenie artykułu 65, paragraf 1, traktatu EWWŚ. Kartel działał na terenie całej Republiki Włoskiej. Zostało stwierdzone, że porozumienia kartelowe były wcielane w życie i że wywołały skutki dla rynku, choć nie zawsze ich efekty były zgodne z oczekiwaniami. Komisja uznaje zatem, iż adresaci dopuścili się rażącego naruszenia przepisów. Fakt, że skutki zмовы ograniczone były do rynku włoskiego nie pozwala na zmianę klasyfikacji czynu z rażącego na poważny, ponieważ należy brać pod uwagę duże znaczenie produkcji włoskiej we Wspólnocie.
- (21) Utrzymując wyżej wymienioną klasyfikację czynu, przy ustalaniu wysokości grzywny podstawowej Komisja wzięła jednak pod uwagę specyfikę tego przypadku, wiążącą się z faktem, iż w przedmiotowym okresie rynek krajowy podlegał szczególnym uregulowaniom traktatu EWWŚ oraz że w początkowym okresie trwania naruszenia przedsiębiorstwa, będące adresatami niniejszej decyzji, stanowiły ograniczoną część przedmiotowego rynku.
- (22) Zgodnie z art.65, ust. 5 traktatu EWWŚ, na związek przedsiębiorców nie mogą być nałożone grzywny lub kary za zwłokę. Jednakże żaden zapis artykułu 65, ust. 1, nie pozwala stwierdzić, że wprowadzonego przez ten przepis zakazu nie stosuje się także wobec związku, który podjął decyzję mającą na celu uniemożliwienie, ograniczenie lub zakłócenie swobodnej konkurencji. Z tego względu, mimo że nie nałożono na niego żadnej kary pieniężnej za powyższe działania przeciwko wolnej konkurencji, zrzeszenie Federacciai jest odbiorcą niniejszej decyzji.

Zróżnicowanie wysokości wymiaru kar

- (23) W grupie naruszeń rażących, rozpiętość możliwych grzywnien pozwala na traktowanie przedsiębiorców w sposób wyraźnie zróżnicowany, aby uwzględnić rzeczywisty potencjał gospodarczy sprawców naruszenia do wyrządzenia znaczącej szkody wolnej konkurencji oraz aby móc ustalić wysokość kary na poziomie zapewniającym jej działanie zniechęcające.
- (24) Komisja uznaje, że udziały w rynku, posiadane przez adresatów niniejszej decyzji w ostatnim pełnym roku trwania naruszenia (1999), nie są reprezentatywne dla ich rzeczywistej obecności na istotnym rynku w omawianym okresie. Pomiędzy rokiem 1990 a 1999 udziały w rynku tych przedsiębiorstw uległy bowiem praktycznie trzykrotnemu wzrostowi. Dlatego też, na podstawie średnich udziałów w rynku w okresie 1990-1999, można

wyodrębnić trzy grupy przedsiębiorstw, w porządku malejącym pod względem obecności na rynku. W pierwszej grupie znalazły się Feralpi i Valsabbia. W drugiej Lucchini/Siderpotenza, Alfa, Riva i Leali (posiadające średni udział w rynku na poziomie około 70 % przedsiębiorstw z pierwszej grupy). Natomiast w trzeciej grupie znalazły się Iro i Ferriere Nord (ze średnim udziałem w rynku na poziomie około 35 % w stosunku do przedsiębiorstw z pierwszej grupy).

- (25) W przypadku Riva i Lucchini/Siderpotenza należy podnieść wysokość podstawową grzywny, wyliczoną w oparciu o znaczenie związane z istotnym rynkiem, aby uwzględnić rozmiary i całościowe zasoby tej spółki. Realizowane przez te przedsiębiorstwa obroty wyrobami podlegającymi przepisom EWWŚ są bowiem zdecydowanie wyższe (około 3,5 mld euro w przypadku spółki Riva w 2001 r. i około 1,2 mld w przypadku spółki Lucchini) w porównaniu z innymi przedsiębiorstwami, objętymi niniejszym postępowaniem. Należy ponadto przypomnieć, że, jak wynika z akt sprawy, przy wielu okazjach szefowie tych przedsiębiorstw byli bezpośrednio zaangażowani w opisane naruszenia. Dlatego też, w celu uzyskania dostatecznego skutku odstraszającego, należy zwiększyć podstawowy wymiar kary o 225 % w przypadku Lucchini/Siderpotenza, jako że jej obroty produktami podlegającymi EWWŚ są około trzykrotnie wyższe w porównaniu z największych z pozostałych przedsiębiorstw, oraz o 375 % w przypadku spółki Riva, której obroty produktami EWWŚ są około trzykrotnie wyższe w porównaniu do Lucchini/Siderpotenza. Mnożniki te uwzględniają znaczące różnice pod względem wielkości i całościowych zasobów między tymi dwoma przedsiębiorstwami a pozostałymi adresatami niniejszej decyzji.

Czas trwania

- (26) Naruszenie trwało więc ponad dziesięć i pół roku w przypadku wszystkich przedsiębiorstw, z wyjątkiem Ferriere Nord S.p.A., dla której czas trwania naruszenia wyniósł ponad siedem lat. Dlatego też podstawowy wymiar kary powiększa się o 105 % dla wszystkich przedsiębiorstw, z wyjątkiem spółki Ferriere Nord, dla której ulegnie on zwiększeniu o 70 %.

Okoliczności obciążające

- (27) W niniejszej sprawie Komisja stwierdziła tylko jedną okoliczność obciążającą, w postaci działania w warunkach recydywy w przypadku spółki Ferriere Nord, będącej już uprzednio adresatem decyzji Komisji z dnia 2 sierpnia 1989 r. w sprawie jej udziału w zмовie cenowej i ograniczającej sprzedaż na rynku siatki spawanej elektrycznie ⁽²⁾.
- (28) Komisja uznaje więc za konieczne podniesienie podstawowego wymiaru kary dla spółki Ferriere Nord o 50 %.

Okoliczności łagodzące

- (29) Komisja nie stwierdziła żadnych okoliczności łagodzących.

⁽²⁾ Dz.U. L 260 z 6.9.1989, str. 1

Zastosowanie obwieszczenia w sprawie zasad łagodzenia kar z 1996 r.

- (30) Żadne z przedsiębiorstw, będących adresatami niniejszej decyzji, nie kwalifikuje się do uzyskania zwolnienia, zasadniczego lub dużego zmniejszenia grzywny, zgodnie z zapisami punktów B i C obwieszczenia w sprawie łagodzenia kar z 1996 r. ⁽³⁾, ponieważ nie został spełniony żaden z przewidzianych tam warunków. Przedsiębiorstwa te bowiem nie opuściły znowy ani przed, ani po tym, jak Komisja przystąpiła do badania sprawy i nie dostarczyły żadnych znaczących elementów i żadnych materiałów, mogących służyć jako dowody istnienia kartelu.
- (31) Jeżeli chodzi o punkt D obwieszczenia z 1996 r., Komisja uznaje, że spółka Ferriere Nord dostarczyła jej przydatnych wskazówek, które pozwoliły Komisji lepiej zrozumieć zasady działania porozumienia. Komisja uznaje, że spełnia to warunki punktu D, akapit pierwszy obwieszczenia, który stanowi, że można zastosować zmniejszenie grzywny, jeżeli przed przesłaniem aktu postawienia zarzutów przedsiębiorstwo dostarczy Komisji informacje, dokumenty lub inne dowody, które przyczynią się do potwierdzenia istnienia naruszenia.
- (32) Komisja uznaje, że uzasadnione jest przyznanie Ferriere Nord zmniejszenia o 20 % wysokości grzywny.

Decyzja

1. Nałożone zostają następujące grzywny:

– Feralpi Siderurgica S.p.A.	10,25 mln euro
– Valsabbia Investimenti S.p.A. i Ferriera Valsabbia S.p.A., solidarnie,	10,25 mln euro
– Lucchini S.p.A. i Siderpotenza S.p.A., solidarnie	16,14 mln euro
– Alfa Acciai S.p.A.	7,175 mln euro
– Riva Acciaio S.p.A.	26,9 mln euro
– Leali S.p.A. i Acciaierie e Ferriere Leali Luigi S.p.A. w likwidacji, solidarnie	6,093 mln euro
– Leali SpA ⁽⁴⁾	1,082 mln euro
– IRO Industrie Riunite Odolesi S.p.A.,	3,58 mln euro
– Ferriere Nord S.p.A.	3,57 mln euro

2. Federacciai i wymienione przedsiębiorstwa natychmiast zaprzestaną działań stanowiących naruszenie, jeżeli jeszcze tego nie uczyniły. Powstrzymają się od ponawiania działań lub zachowań podobnych do naruszenia stwierdzonego w ramach niniejszego postępowania oraz od stosowania działań mających równoważny przedmiot lub skutek.

⁽⁴⁾ Należy odróżnić działania podejmowane przez Acciaierie e Ferriere Leali Luigi S.p.A do dnia postawienia jej w stan likwidacji oraz działania podjęte przez Leali S.p.A. od momentu założenia spółki – odpowiedzialność za pierwsze z nich należy przypisać solidarnie spółkom Acciaierie e Ferriere Leali Luigi S.p.A. w likwidacji oraz Leali S.p.A., natomiast za drugie wyłącznie spółce Leali S.p.A. Dlatego też wysokość grzywny została podzielona na dwa okresy, proporcjonalnie do czasu trwania każdego z nich – jeden od początku trwania naruszenia do 25 listopada 1998 r. i drugi od tej daty do końca trwania naruszenia. Wysokością grzywny odnoszącej się do pierwszego okresu należy obciążyć Leali S.p.A. i Acciaierie e Ferriere Leali Luigi S.p.A. w likwidacji, na zasadzie solidarnej, natomiast grzywną przypadającą na okres drugi wyłącznie Leali SpA.

⁽³⁾ Dz.U. C 45 z 19.2.2002, str. 3.